

Kvalitetsredovisning för *Rambodalsenheten* 2008

Följande enheter ingår i kvalitetsredovisningen: Rambodal, Bjärby, Bitbocken, Rönnbäret, Murklan, Enbäret och Björnbäret.
Gäller för verksamhetsåret 2008.

Jonny Mattsson, rektor och Gunilla Wahlberg, rektor
Rambogatan 246
603 71 Norrköping

Innehåll

Innehåll	1
Verksamhetens förutsättningar	2
Styrning och ledning, personal, barngrupper	2
Arbetet i enheten, en generell beskrivning	3
Skolan	3
Förskolan.....	4
Skola år 1-6.....	4
Mål och prioriterade utvecklingsområden	4
Insatser	5
Reflektion och analys.....	5
Åtgärder för utveckling.....	6
Förskolan.....	6
Mål och prioriterade utvecklingsområden	6
Insatser	8
Reflektion och analys.....	8
Åtgärder för utveckling.....	9
Fritidshemmen	10
Mål och prioriterade utvecklingsområden	10
Insatser	10
Reflektion och analys.....	11
Åtgärder för utveckling.....	12
Förskoleklassen.....	13
Mål och prioriterade utvecklingsområden	13
Reflektion och analys.....	13
Åtgärder för utveckling.....	14
Rektors ansvar.....	15
Utbildningsresultat i grund- och särskola	15
Mål och prioriterade utvecklingsområden	15
Insatser	15
Analys	16
Åtgärder för utveckling.....	16

Verksamhetens förutsättningar

Styrning och ledning, personal, barngrupper

Enheten har delat ledarskap mellan två rektorer i en tydlig rollfördelning där en har särskilt ansvar för förskola och en för F-klass till år.6.

Till stöd finns en administrativ resurs samt arbetslag med arbetslagsledare som ingår i ledningsgrupp.

Enheten bedriver verksamhet i sex olika hus vilket sätter krav på tydliga ramar och eget, läs arbetslaget, ansvar/mandat. Ytterst ansvarig är dock rektorerna.

Alla olika hus/verksamheter bedrivs på lika villkor med en gemensam personalgrupp, ekonomi, barn/elevplacering m.m.

Då enheten ligger i ett område i Norrköping som är ett tillväxtområde ökar även barn/elevantalet. Enheten växer lite varje år.

Barn och elevstatistik över senaste åren

	2005, Vt/Ht	2006, Vt/Ht	2007, Vt/Ht	2008, Vt/Ht
Förskola	188/199	200/215	220/260	270/272
F-klass	65/43	43/43	47/54	54/49
Fritidshem		161/166	168	168/163
År.1	49/63	63/48	49/47	49/51
År.2	44/49	49/62	63/49	49/49
År.3	54/43	43/48	48/63	54/50
År.4	62/48	48/42	43/48	48/55
År.5	75/50	60/48	49/43	43/48
År.6	72/48	49/53	54/43	43/34

Vi märker dock av den ökade konkurrensen, valfriheten, som friskolor fört med sig. Framförallt i de senare årskurserna. För att möta dessa måste vi påvisa våra goda resultat, och möta den efterfrågan som finns, bl.a. via profilering i idrott.

I och med att barn/elevantalet ökar så växer även personalgruppen.

Enheten har en god kompetens inom personalen såväl inom förskolan som skolan/fritidshemmen. Fast anställd personal har en pedagogisk utbildning för det uppdrag de har.

Vid nyrekrytering inom F-6 eftersträvas Ma,No,Id behörig personal.

Viss kompetensutveckling eller rekrytering (vid vakanser) kan behöva ske utifrån kommentarer från skolverket som genomförde tillsyn våren 2008.

Personalstatistik

	År.1-6	F-klass	Fritidshem	Förskola (avd)
Antal barn (avd)	292	49	163	14 (282bran)
Antal Ped.	26,65	4,5	10,0	43,25
Barn/pedagog (avd)	11	11	16,3	3,1

Totalt finns 97 anställda som omräknat motsvarar 84,15 heltidstjänster.

Under 2008 omsatte hela enheten 36Mkr kronor med ett resultat på +480'000kr.

Löpande förbättringar av lokaler och inventarier sker.

Som exempel kan vara ommålning, data och annan teknisk utrustning som är pedagogiska hjälpmedel (Smart Board, Daisy spelare, talböcker m.m.)

Lokalerna är ändamålsenliga. En förändring/omflyttning skedde under läsåret i Bjärbyhuset. Förskoleklassverksamheten flyttades till paviljongen samt att dessa barn har sin fritidshemsverksamhet där.

Arbetet i enheten, en generell beskrivning

Skolan

Rambodalsenheten har under 2008 börjat genomföra det förändringsarbete/utvecklingsarbete som blivit resultatet av kompetensutveckling de senaste åren.

Enheten har jobbat vidare med att alla elever ska känna sig trygga och ha en miljö som de trivs i. Skolans trivselregler är utformade tillsammans med eleverna och alla är väl medvetna om hur vi tillsammans får en trivsamt skolmiljö. Alla elever i år 3-6 jobbar varje vecka med Livskunskap och klasserna arbetar då oftast i halvklass för att få tid till diskussion och värderingar. Några ur personalen har utbildats i SET och det finns en pedagog som driver på detta arbete och också utbildar fler lärare i detta.

På föräldramöten informeras alla om skolans handlingsplaner och IUP/bedömning. Det har varit viktigt att påvisa för föräldrar vad och hur skolan agerar i olika situationer samt vad vi har gjort för att förenkla och förbättra IUP:n. Vi har påbörjat ett arbete kring att revidera våra mål och utforma matriser/avprickningsmallar för alla ämnen med utgångspunkt i strävansmålen och bedömningens inriktning.

Kompetensutvecklingen med Marie Sandell och Lane Clark har fortsatt under året och personalen har också börjat att arbeta och planera utifrån det tänkandet när olika teman planeras. Skolan fortsätter att jobba tematiskt, större eller mindre teman, som genomförs i en klass, ett arbetslag eller ibland, hela skolan.

En extra satsning har gjorts på de estetiska ämnena. År 4 har fått extratid i slöjd, år 5 har fått halvklasstid i musik och år 1,2 och 6 har en extra timme med idrott. Detta har upplevts positivt av elever, personal och föräldrar och därav kommer en fortsatt satsning på estetiska ämnena att ske under 2009.

Arbetet med att förbättra elevernas måluppfyllelse är prioriterat och vi fortsätter att hålla fokus på stödåtgärder och elevvårdsarbete för att kunna fånga upp och stödja elever som har behov av detta. Klasskonferenser genomförs varje höst och då syns en tydlig bild av var resurserna bör vara utifrån behoven.

Arbetet med att utforma en vision om hur vi vill att arbetet på skolan ska se ut om 5 år har påbörjats under året. Här får vi tydliga mål att jobba emot och hela personalgruppen har varit delaktig i att ta fram dessa mål.

Förskolan

Under 2008 har våra förskolor fortsatt att ha fokus på den lärande miljöns betydelse för barns nyfikenhet, skapande och lärande.

I temaarbetet har vi lagt stor vikt och inriktning på naturvetenskap och språk. Efter att pedagoger från varje förskola under tre år har deltagit i utbildning om pedagogisk dokumentation har arbetet med detta utvecklats. Även utbildning i PBS har fortsatt och vi har lärledare på alla förskolorna.

I förskolan har vi olika forum där vi för framåtsträvande diskussioner om hur vi ska utveckla vår verksamhet. Eftersom vi är en stor enhet, med många förskoleavdelningar placerade i olika hus, är det av stor vikt att ta tillvara på alla pedagogers erfarenhet och kompetens.

Diskussioner och reflektioner som förs syftar till att alla pedagoger ska ha en helhetssyn på vår verksamhet samt att det finns en röd tråd, en gemensam pedagogisk grundsyn, och utifrån den utvecklar vi våra visioner och mål för Rambodals förskola.

Skola år 1-6

Mål och prioriterade utvecklingsområden

Vi fortsätter att arbeta mot ökad mål och resultatuppfyllelse i samtliga ämnen genom att utveckla det tematiska arbetssättet samt elevernas medverkan i det dagliga arbetet. Där är arbetet med strävansmålen och visionen för skolan två viktiga byggstenar. Parallellt med detta har arbetet med åtgärdsprogram varit prioriterat under året. Arbetet har här haft fokus på organisation kring elevinsatser (kunna ändra under året) och skälen / insatser i åtgärdsprogrammen.

Mål i Lpo-94 som prioriterats

- uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd
- att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan
- att varje elev känner trygghet och lär sig ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra

Att läraren skall

- utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- organisera och genomföra arbetet så att eleven:
  - utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga
  - successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar

- får möjlighet att arbeta ämnesövergripande
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle

Övriga prioriterade mål från kvalitetsredovisningen 2007, uppdragsplan 2008 och den lokala arbetsplanen

- de mätbara resultaten för år 2 och 5 ska förbättras
- ökad måluppfyllelse i samtliga ämnen
- skapa trygghet, arbetsro, inflytande och delaktighet för eleverna
- arbeta med normer och värden
- tema, tematiskt arbete, individualisering, lärmiljö och dokumentation måste implementeras i verksamheten

Insatser

För att nå ökad måluppfyllelse arbetar vi aktivt med Livskunskap för år 3-6. De yngre barnen i år 1 och 2 arbetar med olika EQ-övningar, samarbetsövningar och diskussioner om bl. a. regler, relationer, konflikter, kompisrelationer osv. Alla klasser har klassråd där de har möjlighet att påverka och föra frågor vidare till elevrådet.

Skolan fortsätter att kompetensutveckla personalen kring lärmiljöer och olika sätt att arbeta med barnens tänkande utifrån intelligenserna.

Fokus har under året flyttas från fortbildning m.m. till att realisera visionerna i verksamheten. Detta ska mynna ut i nya lokala mål utifrån strävansmålen med ett fördjupat tematsikt tänk och bedömningsunderlag där eleverna kan vara med och planera samt självvärdera sitt arbete.

Med detta vill vi öka elevernas måluppfyllelse i alla ämnen.

Samarbetet med SIT avslutades under året. Detta ledde fram till en översyn av elevhälsoarbetet där speciallärar insatserna ingår. Rutinerna för stöd skärptes så att vi utreder varje elevs behov efter enhetsrutiner och anledningar samt insatser i åtgärdsprogram sågs över utifrån värdegrund. Anledningar till åtgärdsprogram måste finnas i läroplans mål.

Reflektion och analys

Införandet av livskunskap som ämne och fortbildning för lärare i detta ger oss fler verktyg i arbetet med elevtrygghet. Då vi infört dokumentationsrutiner sedan tidigare kan vi följa utvecklingen. Tyvärr ser vi ingen nedgång i antal kränkningar, men en förändring i hur de sker. Det blir färre incidenter som startar i skolan. När vi idag utreder kränkningar framkommer att mycket har sin grund i internet och mobiltelefoner.

Våra elevresultat, deras måluppfyllelse har stadigt förbättrats.

Sedan flera år kan vi via klasskonferenserna följa elevernas utveckling över tid och styra insatserna dit de behövs. Resultat har blivit att vi idag har en måluppfyllelse på över 90% i alla ämnen.

Att sätta fokus på detta och aldrig se det som ett avslutat utvecklingsområde gör att vi förhoppningsvis fortsätter med denna måluppfyllelse.

När det ändå konstateras att en elev inte når målen har vi nu tydligare uppföljningar och insatsarbete vilket sätter fokus på skolan och inte individen.

Detta gör att elevhälsoteamet har mer helhetsöversyn och enklare kan fördela sitt arbete.

Men det huvudsakliga syftet var att höja kvaliteten på åtgärdsprogrammen. Via fortsatta kvantitativa studier av dessa kan man nu dra slutsatsen att åtgärdsprogram skrivs av rätt anledning samt att innehållet kvalitativt förbättrats med avseende på insatser.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter arbetet med att revidera våra mål och arbeta med matriser för att tydliggöra för eleverna och föräldrarna vilka mål de ska arbeta emot. Vi behöver bli bättre på att påvisa målen för eleverna så de kan bli mer delaktiga i hur de ska nå upp till dem samt utvärdera dem. Eleverna ska ha möjlighet att ha inflytande över sitt arbete och ta ansvar för uppsatta mål och hur de ska arbeta för att nå målen.

Det tematiska arbetet måste fortsätta att utvecklas så eleverna får ett sammanhang i det de gör.

Infärgning (innebär, sätt att se kunskap på, samt studier där teori integrerats med praktik i undervisningen) och entreprenöriellt lärande (ta-sig-för-samhet) ska här bli ledord.

Vi hoppas även kunna gå ut med en garanti om att kunna läsa, skriva och räkna efter år.1 på enheten. (Utifrån bestämd måluppfyllelse.)

För att stärka det främjande och förebyggande arbetet ska all personal utbildas i Livskunskap så att det garanteras att detta kan förbli ett ämne då behovet av värdearbete ökar.

För att öka måluppfyllelsen och arbetsglädjen för eleverna avser vi fortsätta satsningen på ökad tid för estetämnen med elevval i år 5-6. Där ska eleverna kunna välja mellan bollidrott och konditions / motorik idrott som komplement till ordinarie idrott.

Syftet är att få tillstånd mer kvalitativ tid i alla ämnen då dessa satsningar organiseras som halvklasser. Forskning visar också på att estetämnen lyfter elever i andra ämnen och då eleverna kan få arbeta mer i mindre grupper och göra val inom skolan är vår avsikt att detta ska leda till bättre arbetsmiljö för eleverna. (inklusive mindre mobbing, kränkningar).

Detta arbete ska marknadsföras. Reklambroschyr, sponsring, (varumärkesplacering av Rambodalsenheten) grafisk standard m.m. håller på att arbetas fram. Lika viktigt som arbetet inom enheten är att påvisa vad vi gör och kan. Eleverna ska vilja gå på enheten. Vi ska vara det naturliga valet i Smedby / Rambodal.

Förskolan

Mål och prioriterade utvecklingsområden

Förskolan har under året arbetat med att utveckla temat för att det ska genomsyra hela verksamheten. I temat ger vi rikligt med tillfällen där barnen får uttrycka sig på olika sätt genom språk, bild, drama, musik och fantasi.

Vi pedagoger har delgett varandra hur vi dokumenterar och vi har även haft samtal och reflektioner kring detta. Vår intention om att varje barn ska ha sin egen portfolio har stimulerat pedagogerna till samverkan och reflektioner. Varje barn har nu en portfolio, men vi måste utveckla vad den ska innehålla.

Arbetet med vår lärande miljö både inne och ute har fått en stor prioritet på våra personalmöten under våren, vilket fört med sig ett förändringsarbete på avdelningarna.

Under hösten har vi påbörjat att tydliggöra hur vi arbetar med naturvetenskapliga fenomen i förskolan.

Mål i Lpfö-98 som prioriterats

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar

- sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många olika uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama.
- Sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar
- Förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen liksom sitt kunnande om växter och djur
- Sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjligheter att påverka sin situation
- Sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande

Arbetslaget skall

- ansvara för att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde
- ansvara för att arbetet i barngruppen genomförs så att barnen utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga, upplever att det är roligt och meningsfullt att lära sig nya saker, ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper
- ge barn möjlighet att lära känna sin närmiljö och de funktioner som har betydelse för det dagliga livet
- se till att alla barn får möjlighet att efter ökad förmåga påverka verksamhetens innehåll och arbetssätt och delta i utvärderingen av verksamheten
- förbereda barnen för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle

Övriga prioriterade mål från uppdragsplanen 2008 och den lokala arbetsplanen

- arbeta med att utveckla former för att följa och följ upp barnens utveckling och lärande
- arbeta med att ge pojkar och flickor likvärdiga förutsättningar för utveckling och lärande
- arbeta med att öka barnens delaktighet och inflytande över sitt lärande och sin vardag
- arbeta med barnens språkliga medvetenhet och kunna uttrycka sig på många olika sätt
- arbeta med ett gemensamt och övergripande tema på förskolan
- arbeta med naturvetenskapliga fenomen

Insatser

I vårt arbete med tema är vi inriktade på att ge barnen rikligt med tillfällen där de genom bild, drama, musik och fantasi får möjlighet att uttrycka sig på olika sätt. Vi har mer fångat upp barnens intressen, genom att vara lyhörda för deras tankar och funderingar vilka på så sätt fått mer utrymme i utvärdering och planering av temat. Barnens egna val och inflytande har ökat i temaarbetet. Därför sker indelningar i mindre grupper mer utifrån det som väcker barnens intresse. Detta gör vi även för att stimulera till barnens språkliga förmåga samt språkförståelse.

Under årets temaarbete har vi fokuserat och mer lyft fram naturvetenskapliga fenomen. I detta arbete har vi pedagoger läst litteratur i ämnet och fört diskussioner i arbetslagen, vilket resulterat i att det blivit tydligare för oss alla. Barnen har haft många tillfällen till experiment i mindre grupper och vi har lyssnat på deras teorier samt tagit vara på nyfikenheten och lust till att utforska vår närmiljö. De har fört många samtal och reflekterat omkring det som sker vilket lett fram till nya insikter. Vi dokumenterar barnens skapande, deras tankar och funderingar på många olika sätt. Barnens vardag blir genom pedagogisk dokumentation mer synliggjord och inbjuder till samtal och reflektioner. Genom att visa barnens alster/skapelser med foto och text, utställningar mm kan föräldrar ta del av det som sker under förskoletiden.

Arbetet med portfolio är påbörjat. I olika pedagogiska forum har portfolio diskuterats och det har lett fram till en större medvetenhet hos pedagogen kring vikten av att dokumentera barnets lärande process. Alla barn har någon form av portfolio, som de kan ta fram och reflektera över samt samtala kring.

Ur en demokratisk synpunkt låter vi alla barn få uttrycka sin åsikt oavsett ålder och kön. Vi samtalar ofta om vårt förhållningssätt gentemot varandra – hur vi är och beter oss för att alla ska må bra och trivas tillsammans. Vid samtal och reflektioner med barnen har de blivit mer delaktiga och har i och med det fått större inflytande. Vi tar nu vara på barnens åsikter och tankar i högre grad och vi arbetar vidare med dem tillsammans i barngruppen. Detta ger barnen möjligheter till aktiva val i så många situationer som möjligt, vilket kan handla om allt från enkla vardagssituationer till större val. Vi tycker att barnen nu har ett större inflytande i verksamheten och det är barnens tankar och val som för vårt arbete framåt.

Vi har påbörjat arbetet med att anpassa vår inne- och utemiljö så den bättre kan gynna barnens lek och lärande oavsett ålder och kön. Vi försöker hela tiden se vad barnen använder rummen/ gården till och anpassa och utmana lek och lärande utifrån det.

Pedagogens förhållningssätt har varit i fokus genom diskussion, litteratur och föreläsning. Boken ”Lyssnandets pedagogik” samt föreläsning med Leif Strandberg har gett oss många tankar kring betydelsen av vårt förhållningssätt samt att det är viktigt att vara nyfikna och lyssnande pedagoger. Vikten av ett bra förhållningssätt reflekterar vi över i våra möten med barnen.

Reflektion och analys

Temaarbetet genomsyrar nu mer och mer allt i vår verksamhet. En mer fokuserad utvärdering av och planering för temat bidrar till att pedagogerna nu tänker om det som en helhet. Diskussioner både inom arbetslaget, på förskolan och i hela enheten bidrar till utveckling av tematiska metoder.

Vi har märkt att våra naturvetenskapliga undersökningar har gjort barnen väldigt intresserade, vilket har lett till att de lärt sig mycket. Vardagliga naturfenomen är något som intresserar och fångar upp barn oavsett ålder och kön.

Arbetet med barnens portfolio och sättet att synliggöra barnets lärprocess har vi fått tillfälle att vidareutveckla, dels i arbetslaget samt vid större personalmöten. Att få kunskaper och ta lärdom av hur förskolorna inom enheten tänker och arbetar inspirerar och för arbetet framåt.

Förskolorna har i arbetet med portfolio kommit olika långt. Det som blivit tydligt är att barnen är engagerade och aktiva i arbetet med sin portfolio, där framsteg och kunskaper synliggörs.

Vi ser att vårt arbete kring demokrati och förhållningssätt stärker barnen och deras tro på sig själva, oavsett om det handlar om att få välja sin egen frukt till att uttrycka åsikter kring en fråga. En trygg barngrupp där barnen vågar uttrycka sig men även respekterar varandras olikheter, är av allra största vikt. Hur vi är mot varandra både barn och vuxna uppmärksammas i vardagen. Det leder till reflektion och diskussion i barngrupp och arbetslag.

De förändringar vi gjort kring ute- och innemiljön har utgått från barngruppen. Målet är att erbjuda barnen en lärande, intressant och lek inbjudande miljö. Den litteratur som inspirerade oss till förändring av utemiljön och innemiljön var; Utomhuspedagogik, Naturvetenskap och miljö samt Bygg och konstruktion (Förskolans temaserie)

Vi har på ett mer medvetet och aktivt sätt informerat föräldrar om vad som sker på vår förskola. Detta har skett genom att de har tagit del av kvalitetsredovisningen och att vi har blivit tydligare med våra mål och planeringar. Föräldrarna har även involverats i vårt arbete med att förbättra miljön, både ute och inne.

När vi har gjort föräldrarna delaktiga har de samtidigt visat större intresse för vår verksamhet vilket är mycket positivt!

Åtgärder för utveckling

Vi ska sträva mot att utveckla temaarbetet till en helhet och låta det genomsyra verksamheten i ännu större utsträckning. Vi vill vidareutveckla innehållet av drama och bild i vårt temaarbete och använda oss av dessa verktyg i större utsträckning än vi gör idag, eftersom vi redan i dagsläget ser fördelarna av att barnen får vara kreativa och använda sig av olika uttryckssätt. I detta ingår även en större fokusering kring medvetenhet om barnens språkliga förmåga samt förståelsen och betydelsen av språket. I detta arbete använder vi oss av ett utvärderingsmaterial för att "kartlägga" behov och utvecklingsområden (SIT). Det kommer även att syfta till uppföljning av barnens språkutveckling i skolan.

I vårt arbete med naturvetenskap vill vi öka vår medvetenhet hos pedagogerna genom att förkovra oss ytterligare i litteratur, föra vidare diskussioner och ta till vara på vardagliga situationer som uppstår där naturvetenskapliga tankar kan utvecklas. Vi ska arbeta vidare med portfolio och hur den ska utformas genom diskussioner i arbetslagen m.m.

Detta gör vi genom att under hela vårterminen ha det som en frågeställning på våra pedagogiska möten var tredje måndag. I vårt arbete med portfolio vill vi öka barnens inflytande och medverkan ytterligare.

Vi måste även bli tydligare på att dokumentera verksamheten, så att den blir synlig för både barn och föräldrar.

Vi vill fortsätta vårt arbete med barnens inflytande i verksamheten. Vi kommer att föra kontinuerliga diskussioner i arbetslaget och i barngrupp för att än mer öka deras inflytande. Vårt mål som pedagoger är att det ska vara barnens tankar och idéer som hela tiden ska föra vårt arbete framåt. Vi behöver tänka på hur vi lyssnar på barnen för att ta tillvara på deras tankegångar och önskemål.

Barnens möjligheter till val av aktiviteter och kamrater vill vi utveckla genom att utnyttja all personals olika kompetenser och skapa olika pedagogiska rum för olika aktiviteter både ute och inne.

Vi kommer att fortsätta vårt arbete med att få föräldrar mer delaktiga i vår verksamhet genom att tydliggöra våra mål, tydligare visa och informera kring vår dokumentation och fortsätta föra en daglig kommunikation med alla.

Fritidshemmen

Mål och prioriterade utvecklingsområden

- Mål 1: Att vi har en stark och trygg gruppkänsla på fritidshemmet och har roligt tillsammans.
- Mål 2: Att vi skapar en hållbar lärande miljö på fritidshemmet.
- Mål 3: Att vi ökar barnens delaktighet och inflytande.

Insatser

För mål 1:

- Vi erbjuder olika aktiviteter där barnen blandas i olika konstellationer.
- Barnen får ansvara för vardagliga sysslor tillsammans i par med en pedagog.
- Vi har samlingar nästan varje dag där vi samtalar om hur man ska vara mot varandra, vad barnen kan göra på fritidshemmet, vad barnen själva har för önskningsar.
- Vi har enskilda samtal med barnen och i mindre grupper (lärsamtal).
- Vi erbjuder aktiviteter utifrån barnens behov och intressen.
- Vi möblerar och formar rummen för att det ska gynna lek i grupp.
- Vi personal samtalar om barnen och deras behov.

För mål 2:

- Vi har leklådor.
- Vi har material som tilltalar barnen och ger förutsättningar för lärande.
- På ett fritidshem har vi två avdelningar (en för sexåringar och en för år 1 och år 2).
- Vi erbjuder aktiviteter som utmanar barnen i sitt lärande.

För mål 3:

- På samlingarna får barnen föra fram sina önskemål om innehållet på fritidshemmet.

- Vi vuxna är lyhörda för barnens intressen och planerar innehållet utifrån det.
- Vi har enskilda samtal med barnen.
- Vi informerar kontinuerligt till hemmen om verksamheten.
- Förslagslåda

Reflektion och analys

Mål 1: *Vi har en stark och trygg gruppkänsla på fritidshemmet och har roligt tillsammans.*

Vi tycker att vi fått en bra gruppkänsla på fritidshemmet. Barnen blandar sig mellan åldrarna, mellan klasserna och mellan pojkar och flickor. I år har vi också skapat mer möjligheter för att barnen från de olika fritidshemmen på enheten ska kunna leka med varandra t.ex. genom lek i idrottshallen eller genom besök på varandras fritidshem. Samlingarna känns betydelsefulla. Barnen kan uttrycka sina åsikter, tankar samt önskemål och kan därför naturligt känna ansvar för varandra och sitt handlande. Inga barn går miste om information, t.ex. så berättar vi om dagens innehåll eller andra saker som ska hända i veckan.

De enskilda samtalen är mycket värdefulla. Barnen får en god chans att uttrycka sina tankar. Det är inte alltid de innersta tankarna kan komma fram i samlingarna eller bland de andra barnen. Barnen tycker om att ha en stund själva med en vuxen. Och vi vuxna uppskattar mycket den stunden med enskilda barn. Vi önskar kunna göra det mer och oftare.

Vi erbjuder aktiviteter som barnen tycker om. Det kan vara olika skapande aktiviteter, rörelseaktiviteter, utflykter, filmvisning, drama och teater, sång och musik med mera. Vi tycker det är viktigt att innehållet tilltalar barnen. Vi hör sällan barn som klagat på att dom inte har något att göra, det ser vi som ett gott betyg.

Vi ser återkommande över våra lokaler så att de är anpassade efter de behov vi ser hos barnen och i verksamheten. Bland annat så möblerar vi så att barnen automatiskt får kontakt med varandra. Det finns även möjlighet att komma undan och vara för sig själv, återhämta sig, i ett lugnt rum.

Vi har bra och djupgående samtal om våra fritidshemsbarn. Det är värdefullt att all personal har kunskap om alla barns speciella behov. Detta har vi kommit långt med och vi är mycket samspelade i personalgruppen. Vi har samsyn och ser till att vi har samma förhållningssätt med barnen.

Mål 2: *Vi skapar en hållbar lärande miljö på fritidshemmet.*

Leklådorna är mycket populära bland barnen. Vi vuxna fyller lådorna med det material som barnen tycker om och visar intresse för. Barnen blandar leklådorna och använder de på olika sätt och inte alltid så traditionellt. Leklådorna är väldigt inspirerande! Det går i perioder hur mycket lådorna används. Märker vi vuxna att intresset gått ner en längre period ser vi över innehållet och påminner barnen om att leklådorna finns.

I övrigt har vi mycket bra material i olika rum. Kuddrummet är bra och används på många olika sätt. Vi vuxna begränsar inte olika lekar till vissa rum, vi anser att barnen själva ska få forma sina lekar. Om de vill leka någon i rollek i kuddrummet så får de det.

Vi erbjuder aktiviteter som är nya för barnen. Vi ser att barnen behöver prova på nya material i skapande aktiviteter, prova nya sporter eller nya spel. Detta utmanar barnen i sitt lärande och förhoppningsvis får en del barn ett nytt intresse.

På ett fritidshem har vi delat upp barnen i två avdelningar. Detta har förändrat verksamheten radikalt och stärkt gruppkänslan.

Från och med hösten är sexåringarna i egna lokaler fram till 16.15. Detta har bidragit till en mycket positiv utveckling. Vi vuxna har kontroll över situationen, vi kan erbjuda aktiviteter som vi inte kunnat förut, ljudnivån är betydligt bättre och barnen blir sedda av oss vuxna. Fritidshemmet har i och med förändringen några egna lokaler att tillgå. De har möjlighet att spara sin lek från en dag till en annan. Detta skapar förstås trygga och välmående barn.

Mål 3: Vi ökar barnens delaktighet och inflytande

Samlingarna är viktiga för delaktighet och inflytande. Barnen tar sin chans att framföra sin åsikt. Det är viktigt att vi vuxna faktiskt lyssnar och tar barnens tankar på allvar. Om önskingarna blir orimliga får barnen själva fundera på om det är möjligt och vi vuxna frågar frågor som gör att barnen själva förstår att det är svårigheter i att få igenom vissa förslag.

Vi vuxna låter barnen vara med och t.ex. beställa spel. Det blir tydligt för barnen att de har påverkat.

Vi vuxna lyssnar och iakttar mycket barnens lek och vad dom visar intresse för. Utifrån det har vi skapat nya leklådor och vi erbjuder även aktiviteter utifrån det vi ser. Denna påverkan på innehåller är inte alltid så tydlig för barnen men de blir väldigt nöjda och sprudlande i sin lek.

De enskilda samtalen ger oss en stor inblick i vad barnen tycker om fritidshemmet och vad de har för intressen. De har en bra påverkansmöjlighet i samtalen och vi vuxna följer upp det som kommer fram. Vi gör sammanställningar på alla svar, vilket är en bra utvärdering av verksamheten på barnnivå.

Genom att vi lyssnar på barnen lär vi oss mycket som vuxna. Vi förstår barnens värld och hur de tänker. Det är värdefullt och vi får en gemensam grund att stå på.

Det är också viktigt att föräldrarna är insatta i fritidsverksamheten. Därför informerar vi hem genom veckoblad, "fritanytt", genom almanacka vid entrén. Den här informationen har vi fått bra respons på, föräldrarna är nöjda med att få veta vad som ska hända och vad vi har gjort.

Vi har även föräldraenkät som vi lämnar ut och sammanställer varje år.

Vi använder oss av förslagslåda. Den lägger barnen och föräldrarna sina förslag i. På samlingar tar vi förslagen och gör verklighet av det som går.

Åtgärder för utveckling

Vi vill öka barnens delaktighet och inflytande ännu mer.

Bl.a. genom att utveckla förslagslådan, låta barnen ännu mer komma med egna förslag, tydliggöra för barnen att de kan påverka och att dom påverkar, komma med egna förslag inför lov m.m.

Detta ska också förtydligas i de lokala mål som revideras utifrån de nya riktlinjerna. Under våren 2009 ska vi utforma en mall för dokumentation och utvecklingsarbete. Den ska innehålla rubriker som vi lätt ska kunna utgå ifrån då vi gör ändringar eller utvecklar verksamheten.

Vi vill också få föräldrarna att känna sig mer välkomna och delaktiga i fritidshemmet. Ex. ha caféverksamhet, drop-in-fika, föräldramöte.

Förskoleklassen

Mål och prioriterade utvecklingsområden

- Vi vill att barnen ska känna gemenskap i gruppen och bry sig om varandra.
- Vi vill arbeta för barnens nyfikenhet och lust att leka och lära.
- Vi vill ge barnen stimulans i sin språkliga utveckling.
- Vi vill att barnen ska kunna påverka och ta ansvar för sin vardag.
- Vi vill ha en bra samverkan med hemmet.

Vi har fortsatt vårt arbete med att barnen har fått mycket tid att leka. De lär sig mycket genom leken, turtagande, ömsesidighet och samförstånd. Vi vuxna har deltagit i leken för att utveckla den och stödja de barn som behöver. Personalen har deltagit i utbildningen "Offensiva förskoleklasser" med Lars Andersson och detta har stimulerat oss till utvecklingsarbeten med leken som tema.

För att se varje barn och för att de ska känna sig trygga och våga uttrycka sig samt orka lyssna så har vi aktiviteter i mindre grupper. Där har vi haft samarbetslekar, berättarstunder, språklekar och mattelekar där vi bl.a. arbetat med begrepp.

Innemiljön för de olika förskoleklassgrupperna är lite olika. Bjärby har fr.om. hösten stora lokaler med flera rum vilket har varit mycket positivt. På Bitbocken har vi diskuterat hur vi ska möblera för att på bästa sätt stimulera till lek och lärande. Då lokalerna används både av förskoleklassen, skolan och fritidshemmet och även vid maten så ska alla behov tillgodoses. Uteleken är lika viktig som leken inne eftersom barnen har stort rörelsebehov. Vi går ofta till skogen där vi också kan lära oss om naturen. Rörelsebehovet blir även tillgodosett genom gymnastik som vi har regelbundet.

Vi måste bli bättre på att få barnen delaktiga och att ta mer ansvar. Efter vår fortbildning har vi blivit mer medvetna om att ge barnen mer inflytande i vardagsarbetet och ta vara på deras idéer och förslag. Vi har tidigare haft svårt att komma igång med tematiska arbetssätt. Vi har nu fått en del nya idéer som vi ska ta till vara så att vi blir bättre på att arbeta tematiskt.

Samarbetet med hemmet fungerar bra men kan bli bättre. Vi förstår att det är en stor omställning från förskola till skola, speciellt i den dagliga kontakten kring det enskilda barnet.

Alla barn har en loggbok/måndagsbok där de ritar och skriver varje vecka. Bjärby har en kontaktbok som följer barnen varje dag med information mellan hem och skola. Vi lämnar även veckobrev till föräldrarna för att de ska veta vad vi gör i förskoleklassen.

Reflektion och analys

Eftersom barnen har fått mycket tid att leka utan alltför mycket avbrott och att vi har haft en del samarbetslekar i smågrupper har vi en väl fungerande grupp där barnen är trygga med varandra och oss.

Vi behöver ändå stärka och lyfta en del av barnen individuellt. Vi har bl.a. samtal i stora och små grupper där vi pratar om hur man är en bra kompis, hur rasten har varit mm.

Efter utbildningarna som vi deltagit i under året så är vi stärkta i vår tro på lekens betydelse och på tematiskt arbetssätt där barnen lär sig på många olika sätt. Vi behöver bli bättre på att tydliggöra målen, både de gemensamma och målen för varje enskilt barn.

Dokumenterar gör vi med digitalkameran, våra måndagsböcker/loggböcker.

Bilder/arbeten samlas i en mapp/pärm som barnen sedan tar hem efter året. Vi synliggör på så sätt vår verksamhet för barnen och föräldrarna. Ett bra sätt att få veta barns och föräldrars förväntningar är att skriva ner dem och sedan kan vi diskutera och bemöta deras förväntningar. Det ger föräldrar och barn ett visst inflytande på vår verksamhet som är positiv.

Åtgärder för utveckling

Vi vill fortsätta utveckla leken tillsammans med barnen och göra dem medvetna om att de lär sig och vad de lär sig i leken. Vi vill att miljön ska vara utmanande och att de själva kan ta mer initiativ och ansvar för sina aktiviteter.

Temaarbetet har vi kommit igång med i liten skala men vi vill arbeta vidare med det och få till en röd tråd i vår verksamhet. Vi måste lära oss att tänka på att få barnen mer delaktiga i vardagsarbetet. För att få veta vad barnen vill och för att de ska få mer inflytande i vardagen ska vi intervjua dem.

Dokumentationen behöver vi ha i bakhuvudet i det dagliga arbetet och utveckla den. Vi kan göra det genom att skriva ner händelser och vad vi gör under dagen.

Våra mål måste bli tydligare för både barn och föräldrar. Detta kan vi göra vid olika tillfällen, på föräldramötet, i det dagliga arbetet, i gruppsamtalen med barnen, i de enskilda samtalen som vi har med föräldrar och barn. Målen måste vi ha med oss i vardagsarbetet och vid planering. Då kan vi peka på för barnen, föräldrarna och oss själva vad målet är med det vi gör.

Rektors ansvar

Då enheten idag är inne i en enorm utvecklingsprocess är det viktigt att rektor håller i och stödjer processen samt har en övergripande plan för personalens kompetensutveckling.

Varje arbetslag har stort eget ansvar och inflytande och rektor måste lita på den bedömning som där görs för att nå målen och genomföra uppdraget.

Den samlade personalen är här vårt viktigast verktyg för att nå en god kvalitet i förskolan och skolan.

Personalen är sin egen största utvecklings bas och via lärande samtal kommer olika förmågor fram. I detta blir rektors uppgift att hålla fokus mot/på målen för verksamheten och hävda dem tillsammans med de för enheten givna ramarna. Det är även rektors ansvar att skapa utvärderingsformer samt göra analys av dessa, för att föra verksamheten framåt.

Den enskilt viktigaste frågan är parallellt med ovan att sätta barnet i centrum och garantera deras rättigheter såväl som skyldigheter.

Barnet får aldrig bli ett problem! Det är verksamheten som efter en pedagogisk bedömning skall anpassa sig efter de förutsättningar den kan.

I rektors uppdrag på vår enhet är det av största vikt att det sker en samverkan mellan förskola och skola för att få en samsyn på uppdraget.

Utbildningsresultat i grund- och särskola

Mål och prioriterade utvecklingsområden

Enligt den kommunala uppdragsplanen och vår egen arbetsplan är ökad måloppfyllelse av nationella målen för år.2 respektive år.5 högst prioriterat.

Arbetet med att nå ökad måloppfyllelse sker via enhetens kompetensutvecklingsplan.

Denna började med kommunikation, blev fokuserad på lärmiljön och processen hos eleven och syftar nu till översyn av mål och bedömning av dessa.

Insatser

Via kompetensutvecklingsplan ska pedagogernas möjlighet till individanpassning utvecklas. Detta sker bl.a. via:

- Utveckling av bedömning och lärmiljöer med Lane Clark.
- Individanpassade frågeställningar, olika intelligenser och problemlösning med Marie Sandell.
- Tydliggörande av Förskoleklassen och Fritidshemmens uppdrag med Lars Andersson.
- Matriser för bedömning med bl.a. Moreu och Wretman. (ingår i skolans revidering av lokala mål).

Resultat av nationella prov och respektive elevs resultat utifrån nationella målen följs upp via lokala elevvårdsteamet utifrån tidigare bedömning, åtgärdsprogram, genus m.m. Efter klasskonferens och/eller vid uppkomna behov sker justeringar av enhetens resursfördelning och specialpedagogiska insatser.

Analys

Ämne/År	Antal elever	Otillräckliga kunskaper	På god väg	Har nått målen
Sv år.5, 2008	43	4st, 9%		39st, 91%
Sv år.5, 2007	59	10st, 17%		49st, 83%
Sv år.5, 2006	60	4st, 6,5%		56st, 93,5%
Sv år.5, 2005	75	4st, 5%	3st, 4%	68st, 91%
Ma år.5, 2008	43	3st, 7%		40st, 93%
Ma år.5, 2007	59	6st, 10%		53st, 90%
Ma år.5, 2006	60	8st, 13%	5st, 8%	47st, 79%
Ma år.5, 2005	75	10st, 13%	4st, 5%	61st, 82%
Eng år.5, 2008	43	4st, 9%		39st, 93%
Eng år.5, 2007	59	7st, 12%		52st, 88%
Eng år.5, 2006	60	9st, 15%	1st, 1,5%	50st, 83,5%
Eng år.5, 2005	75	6st, 8%	1st, 4%	68st, 88%

Ämne/År	Antal elever	Antal elever med åldersadekvat läsförmåga	Antal elever i behov av stöd
Sv år.2, 2008	49	46st, 94%	3st, 6%
Sv år.2, 2007	62	61st, 98%	1st, 2%
Sv år.2, 2006	49	41st, 84%	8st, 16%
Sv år.2, 2005	43	39st, 95%	4st, 5%

De insatser som påbörjade med fokus på kommunikation/språk för fyra år sedan i kombination med en utveckling av arbets sätt, anser vi ger resultat.

Som man kan läsa i sammanställningen ovan blir vår mätbara måluppfyllelse bättre för varje år. (Redovisas bara för sv, ma och en. Kommande år när jämförande data finns redovisas samtliga ämnen för år.5.)

Detta går också att se via klasskonferenserna som följer eleverna över tid.

En bidragande faktor till de förbättrade resultaten är nog just klasskonferenserna.

Dessa gör att läraren måste göra en värdering av måluppfyllelsen som skolan sedan har att förhålla sig till. Att inte tappa fokus på elever i behov av särskilt stöd gör att insatserna ökar och därmed måluppfyllelsen.

Åtgärder för utveckling

Enheten ska hålla fast vid den kompetensutvecklingsplan som finns. En fortsatt utveckling av elevernas individuella lärmiljö gör att fler når målen utan specialpedagogiska insatser.

Då kan speciallärarna fokusera mer på att handleda lärare, hjälpa till med hur insatser ska läggas upp till åtgärdsprogrammen och hjälpa de elever med störst behov.

Ett ökat elevinflytande över hur vi arbetar mot målen samt utvärderar dessa ska ta oss ytterligare mot ökad måluppfyllelse.

För att ytterligare stärka måluppfyllelse arbetet kommer en garanti för att läsa, skriva och räkna ses över gällande år.1.

Kopplat till språktestet SIT på fyraåringar i förskolan och de insatser som följer av de resultaten och slutsatserna bör vi om fem år ha nästan total måluppfyllelse i svenska.

Detta gynnar då målarbetet i samtliga ämnen.